# Касс ба төлбөрийн дотоод журам

**Байгууллагын дотоод хэрэглээнд тохируулан батлах эх**

Байгууллага _____ Баталсан _____ Огноо _____

Хамрах нэгж _____; хариуцагч _____; орлон ажиллах хүн _____; хэрэгжих огноо _____. Дараах заалтыг өөрийн бүтэц, эрхийн матриц, баримтын урсгалд тохируулж батална.

### 1. Мөнгө хүлээн авах

Нягтлан МХ-1 баримтыг бичиж зөвшөөрүүлнэ. Нярав мөнгийг тоолж хүлээн авна. Нягтлан төлбөрийн зориулалт, харилцагч, давхардлыг шалгаж журналд тусгана. Өдрийн эцэст кассын дэвтрийг бодит мөнгөтэй тулгана.

### 2. Мөнгө олгох

Төлбөрийн хүсэлт, гэрээ, нэхэмжлэх, хүлээн авалтын баримтыг шалгасны дараа эрх бүхий этгээд зөвшөөрнө. Гүйцэтгэгч банкны дансны өөрчлөлтийг баталгаатай сувгаар нягтална.

### 3. Эрхийн тусгаарлалт

Хүсэлт гаргах, зөвшөөрөх, төлөх, бүртгэх эрхийг тусгаарлана. Хүний нөөц хүрэлцэхгүй бол удирдлага хуулга болон баримтаар нөхөх хяналт хийнэ.

### 4. Тооллого ба зөрүү

Кассын тооллогыг МХ-5-аар, банкны тулгалтыг дотоод ажлын хуудсаар баримтжуулна. Зөрүүг тайлбаргүйгээр орлого/зардалд шилжүүлэхгүй.

### 5. Хязгаар ба хадгалалт

Кассын дээд үлдэгдэл [____], нэг төлбөрийн эрх [____], банканд тушаах горим [____]-ыг байгууллага батална. Нууц үг, токен, батлах эрхийг хамтад нь бусдад шилжүүлэхгүй.

## Бөглөсөн жишээ ба хэрэгжүүлэх хяналт

Сургалтын жишээ; нэр, дугаар, дүнг бодит байгууллагын мэдээлэл гэж үзэхгүй.

| Алхам / үзүүлэлт | Жишээ |
|---|---|
| Нэхэмжлэх | 1,100,000 төгрөгийн өглөг |
| Баримтын шалгалт | Гэрээ, бараа хүлээн авалт, давхар төлөөгүй байдал |
| Зөвшөөрөл | Эрхийн матрицын дагуу захирал |
| Гүйцэтгэл | Банкны шилжүүлгийн баримт БШ-042 |
| Журнал | Дт Өглөг 1,100,000; Кт Банк 1,100,000 |
| Дараах хяналт | Банкны хуулгатай тулгаж өглөгийг хаасан |

Нэхэмжлэхийн дугаар, төлбөрийн дүн, банкны дансны баталгаажуулалт, эрхтэй зөвшөөрөл, гүйцэтгэлийн баримтыг нэг бүрээр холбоно. Зөвхөн хүсэлт батлагдсан нь төлбөр хийгдсэн гэсэн үг биш.

### Нөхөх ба нэвтрүүлэх дараалал

Хариуцагч, орлон ажиллах хүн, зөвшөөрөх эрх болон хэрэгжих огноог нөхнө.

Эхний бодит нэг гүйлгээг журмын дагуу туршиж, дутуу баримт/давхар хяналтыг засна.

Батлагдсан хувилбарыг ажилтнуудад танилцуулж, өөрчлөлтийн бүртгэлийг хөтөлнө.

| Хянах зүйл | Бөглөх талбар |
|---|---|
| Хэрэглэх маягт | МХ-1–МХ-5; банкны тулгалтын хуудас |
| Дотоод хязгаар/норм/эрхийн сонголт | _____ |
| Хэрэгжилтийг шалгах давтамж, эзэн | _____ |
| Хяналтын нотолгоо ба байршил | _____ |
| Үлдсэн асуудал ба шийдвэрлэх хүн | _____ |

Үйлдсэн _____ Шалгасан _____ Баталсан _____

### Эх сурвалж ба хэрэглээ

НББ-ийн тухай хууль, 13 ба 18 дугаар зүйл — https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=11191&type=2

Анхан шатны маягт, 2017/347 — https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=208147&showType=1